EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2022 09 06
COM(2022) 662 final

2022/0274 (COD)

Pasiūlymas

# EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS

## dėl Rusijos kelionės dokumentų, išduotų okupuotuose užsienio regionuose, nepripažinimo

# AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

## 1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

### • Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Reaguodama į Rusijos Federacijos 2014 m. įvykdytą Krymo Autonominės Respublikos ir Sevastopolio miesto neteisėtą aneksiją ir į tęsiamus destabilizuojamuosius veiksmus Rytų Ukrainoje, Europos Sąjunga jau nustatė: i) ekonomines sankcijas, taikytinas reaguojant į Rusijos veiksmus, kuriais destabilizuojama padėtis Ukrainoje, susietas su nevisišku Minsko susitarimų įgyvendinimu; ii) sankcijas, taikytinas atsižvelgiant į veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsinamasi; iii) sankcijas, taikytinas atsižvelgiant į Rusijos Federacijos įvykdytą Krymo Autonominės Respublikos ir Sevastopolio miesto neteisėtą aneksiją.

Rusijos Federacijos sprendimas vyriausybės nekontroliuojamas Ukrainos Donecko ir Luhansko sritis pripažinti nepriklausomais subjektais ir sprendimas į Ukrainą siųsti Rusijos karines pajėgas, beprecedentė karinė agresija prieš Ukrainos teritorinį vientisumą, suverenitetą ir nepriklausomybę yra šiurkštus tarptautinės teisės ir tarptautinių susitarimų, įskaitant JT Chartiją, Helsinkio baigiamąjį aktą, Paryžiaus chartiją ir Budapešto memorandumą, pažeidimas.

Rusijai, kaip Minsko susitarimus pasirašiusiai šaliai, tenka aiški ir tiesioginė atsakomybė stengtis rasti taikų sprendimą. Nusprendusi vyriausybės nekontroliuojamus Rytų Ukrainos regionus pripažinti nepriklausomais subjektais, Rusija akivaizdžiai pažeidė Minsko susitarimus, kuriuose nustatyta, kad šių teritorijų kontrolė turi būti visiškai sugrąžinta Ukrainos vyriausybei.

Reaguodama į Rusijos veiksmus, 2022 m. vasario 23 d. ES vieningai susitarė dėl pirmojo sankcijų rinkinio, dėl kurio Rusija patyrė papildomų nuostolių. Tai buvo individualios sankcijos, finansiniai apribojimai, taip pat ES ir vyriausybės nekontroliuojamų Donecko ir Luhansko sričių ekonominių santykių apribojimai.

2022 m. vasario 24 d. Europos Vadovų Taryba kuo griežčiausiai pasmerkė neišprovokuotą ir nepateisinamą Rusijos karinę agresiją prieš Ukrainą ir pareiškė visišką Sąjungos ir jos tarptautinių partnerių solidarumą su Ukraina ir jos žmonėmis. Nuo to laiko Rusija neteisėtais kariniais veiksmais toliau šiurkščiai pažeidžia tarptautinę teisę, vykdo žiaurius nusikaltimus prieš Ukrainos gyventojus ir kenkia Europos ir pasaulio saugumui bei stabilumui. Be to, Europos Vadovų Taryba pareikalavo, kad Rusija nedelsdama nutrauktų savo karinius veiksmus, besąlygiškai atitrauktų visas pajėgas ir karinę įrangą iš visos Ukrainos teritorijos ir visapusiškai gerbtų Ukrainos teritorinį vientisumą, suverenitetą ir nepriklausomybę nepažeisdama tarptautiniu mastu pripažintų jos sienų[1].

Vėliau Sąjunga reagavo priimdama kitus sankcijų rinkinius, įskaitant tam tikrų asmenų turto įšaldymą ir draudimus jiems keliauti. Sąjunga taip pat priėmė ribojamąsias priemones finansų, energetikos, transporto ir technologijų sektoriuose. Be to, ji ėmėsi papildomų priemonių, visų pirma iš dalies sustabdė Vizų režimo supaprastinimo susitarimo taikymą[2]. Šio susitarimo taikymas iš dalies sustabdytas tam tikrų kategorijų Rusijos piliečiams, įskaitant Rusijos oficialių delegacijų narius, nacionalinių ir regioninių vyriausybių ir parlamentų narius ir verslininkus.

---

1 2022 m. vasario 24 d. Europos Vadovų Tarybos išvados.

2 Tarybos sprendimas (ES) 2022/333.

Nuo Rusijos agresijos prieš Ukrainą pradžios padėtis pablogėjo: tai turi tragiškų humanitarinių pasekmių civiliams gyventojams ir infrastruktūrai, be to, Rusija toliau neteisėtai išplėtė visišką ar dalinę okupaciją Ukrainos rytiniuose ir pietiniuose regionuose.

Vis didesnę įtaką ES ir Rusijos santykiams daro neigiama Rusijos vidaus politikos raida, kurios ypatumas – vyriausybės politinių represijų intensyvėjimas siekiant išsaugoti dabartinę politinę ir ekonominę tvarką. Į tai reaguodama, kartu su šiuo pasiūlymu Komisija taip pat pateikė pasiūlymą visiškai sustabdyti ES ir Rusijos vizų režimo supaprastinimo susitarimo taikymą[3].

Kadangi valstybės narės nepripažįsta Rusijos Federacijos įvykdytos Krymo Autonominės Respublikos ir Sevastopolio miesto ar kitų Rusijos okupuotų Ukrainos regionų neteisėtos aneksijos, valstybės narės apskritai nepripažįsta šiose teritorijose Rusijos valdžios institucijų išduotų kelionės dokumentų vizų išdavimo ir išorės sienų kirtimo tikslais. Tas pats pasakytina apie kelionės dokumentus, išduotus Rusijos okupuotose Gruzijos Abchazijos ir Pietų Osetijos teritorijose. Šios pozicijos matyti trečiųjų šalių išduotų pripažįstamų kelionės dokumentų lentelėje[4], kurią, remdamasi valstybių narių pranešimais, Komisija dažnai atnaujina.

Po 2014 m. Rusijos įvykdytos neteisėtos Krymo aneksijos Komisija parengė gaires valstybių narių konsulatams Ukrainoje ir Rusijos Federacijoje dėl Krymo gyventojų prašymų išduoti Šengeno vizą pateikimo. 2016 m. buvo parengtos papildomos gairės dėl bendro požiūrio į tam tikrų kategorijų paprastų Rusijos tarptautinių pasų, išduotų Kryme ir Sevastopolyje Rusijos įsteigtų administracinių institucijų, nepripažinimą. 2019 m. Komisijos tarnybos ir Europos išorės veiksmų tarnyba parengė gaires, kaip tvarkyti prašymus išduoti vizą, kuriuos pateikia Ukrainos Donecko ir Luhansko regionų gyventojai, turintys paprastus Rusijos tarptautinius pasus. Šiuo metu Rusijos Federacija paprastų Rusijos tarptautinių pasų išdavimo praktiką taiko ir kitose vyriausybės nekontroliuojamose Ukrainos srityse, visų pirma Chersono ir Zaporižios regionuose. 2022 m. gegužės mėn. Rusija įvedė supaprastintą Rusijos natūralizacijos procedūrą našlaičiams iš vadinamosios Donecko Liaudies Respublikos ir vadinamosios Luhansko Liaudies Respublikos, taip pat Ukrainos. Dekretas taip pat taikomas tėvų priežiūros netekusiems vaikams ir teisiškai neveiksniems asmenims, kurie yra šių dviejų okupuotų regionų gyventojai.

Šiuo pasiūlymu siekiama užtikrinti, kad valstybės narės nepripažintų Rusijos kelionės dokumentų, išduotų okupuotuose užsienio regionuose arba juose gyvenantiems asmenims, nepriklausomai nuo geografinės vietovės, vizų išdavimo ir išorės sienų kirtimo tikslais. Šia priemone nustatomas bendras požiūris į tokių kelionės dokumentų nepripažinimą.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Ši iniciatyva atitinka 2022 m vasario 24 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose nustatytus veiksmus, pagal ją toliau plėtojamos Gairės valstybių narių ir Šengeno asocijuotųjų šalių konsulatams Rusijos Federacijoje ir Ukrainoje, kaip tvarkyti prašymus išduoti vizą, kuriuos pateikia Ukrainos Donecko ir Luhansko regionų gyventojai, turintys paprastus Rusijos tarptautinius pasus, išduotus po 2019 m. balandžio 24 d. Šiuo pasiūlymu papildomas ES ir Rusijos vizų režimo supaprastinimo susitarimo taikymo dalinis sustabdymas ir kartu pateikiamas Komisijos pasiūlymas visiškai sustabdyti minėto susitarimo taikymą.

---

[3] Pasiūlymas dėl Tarybos sprendimo dėl Europos bendrijos ir Rusijos Federacijos susitarimo dėl vizų Europos Sąjungos ir Rusijos Federacijos piliečiams išdavimo tvarkos supaprastinimo taikymo visiško sustabdymo (COM(2022) 661).

[4] Trečiųjų šalių ir teritorinių vienetų išduoti kelionės dokumentai (I dalis): <https://home-affairs.ec.europa.eu/travel-documents-issued-third-countries-and-territorial-entities-part-i_en>.

Šiuo sprendimu nedaromas poveikis Sprendimo 1105/2011/ES taikymui ar valstybių narių įsipareigojimams pagal tą sprendimą dėl kelionės dokumentų, dėl kurių Sąjunga nėra priėmusi pozicijos.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Šis pasiūlymas yra dar vienas Sąjungos atsakas į Rusijos karinę agresiją prieš Ukrainą ir Rusijos pasų išdavimą okupuotuose užsienio regionuose. Pasiūlymas visiškai atitinka vyriausiojo įgaliotinio deklaraciją ES vardu dėl Rusijos Federacijos pastangų prievarta prisijungti Ukrainos teritorijos dalis[5]. Be to, Rusijos okupuotose Gruzijos Pietų Osetijos ir Abchazijos teritorijose išduotų kelionės dokumentų įtraukimas atitinka Europos Vadovų Tarybos[6] raginimus griežtai pasmerkti Rusijos vienašališką sprendimą pripažinti Abchazijos ir Pietų Osetijos nepriklausomybę ir skatinti kitas šalis nepripažinti jų nepriklausomybės.

Pasiūlymu nepažeidžiama Sąjungos piliečių, kaip nurodyta SESV 20 straipsnio 1 dalyje, ir trečiųjų šalių piliečių, kurie naudojasi laisvo judėjimo teisėmis, lygiavertėmis Sąjungos piliečių teisėms, taip pat jų atitinkamų šeimos narių teisė laisvai judėti. Direktyvoje 2004/38/EB[7] nustatytos trečiųjų šalių piliečių, kurie naudojasi laisvo judėjimo teise, atvykimo taisyklės.

## 2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Pasiūlymas grindžiamas SESV 77 straipsnio 2 dalies a ir b punktais.

Pagal pasiūlymą valstybės narės įpareigojamos nepripažinti Rusijos valdžios institucijų okupuotuose užsienio regionuose arba juose gyvenantiems asmenims išduotų kelionės dokumentų vizų išdavimo ir išorės sienų kirtimo tikslais.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Veiksmai laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės srityje priskiriami pasidalijamajai ES ir valstybių narių kompetencijai pagal SESV 4 straipsnio 2 dalį. Todėl subsidiarumo principas taikomas pagal ES sutarties 5 straipsnio 3 dalį, pagal kurią Sąjunga ima veikti tik tada ir tik tokiu mastu, kai valstybės narės numatomo veiksmo tikslų negali deramai pasiekti centriniu, regioniniu ir vietiniu lygmeniu, o dėl numatomo veiksmo masto arba poveikio jų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu.

Iki šiol kelionės dokumentų pripažinimas buvo priskiriamas valstybių narių kompetencijai, nes Sąjunga anksčiau nesidalijo kompetencija pagal SESV 77 straipsnio 2 dalies a ir b punktus, kiek tai susiję su kelionės dokumentų pripažinimu bendros vizų politikos srityje ir su išorės sienas kertantiems asmenims taikomais patikrinimais.

---

5 2022 m. birželio 3 d. pranešimas spaudai „Ukraina: vyriausiojo įgaliotinio deklaracija ES vardu dėl Rusijos pastangų prievarta prisijungti Ukrainos teritorijos dalis“, paskelbtas <Ukraina: vyriausiojo įgaliotinio deklaracija ES vardu dėl Rusijos pastangų prievarta prisijungti Ukrainos teritorijos dalis – Taryba (europa.eu)>.

6 Pirmininkaujančios valstybės narės pateiktos 2008 m. rugsėjo 1 d. neeilinio Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvados (12594/2/08 REV2).

7 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, iš dalies keičianti Reglamentą (EEB) Nr. 1612/68 ir panaikinanti direktyvas 64/221/EEB, 68/360/EEB, 72/194/EEB, 73/148/EEB, 75/34/EEB, 75/35/EEB, 90/364/EEB, 90/365/EEB ir 93/96/EEB (OL L 158, 2004 4 30, p. 77).

Taigi, šio pasiūlymo tikslų valstybės narės negali pačios deramai pasiekti ir tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu. Taip yra todėl, kad tikslai yra susiję su kelionės dokumentų, kurių reikalaujama teikiant prašymą išduoti vizą arba kertant valstybių narių išorės sienas, pripažinimu negaliojančiais. Norint užtikrinti Šengeno erdvės vientisumą ir vienodą atsaką į Rusijos pasų išdavimą okupuotuose užsienio regionuose, būtinas nuoseklus požiūris visoje Šengeno erdvėje. Be šio pasiūlymo tokių kelionės dokumentų pripažinimas arba nepripažinimas priklausytų nuo atskirų valstybių narių sprendimų, todėl galėtų atsirasti didelių neatitikimų, susijusių su vizų išdavimu asmenims, kurių įprastinė gyvenamoji vieta yra Rusijos okupuotuose regionuose, ir tų asmenų galimybėmis kirsti išorės sienas. Ši priemonė suteiks teisinio tikrumo šiuo klausimu, ji bus tiesiogiai taikoma valstybėse narėse.

Todėl Sąjunga gali patvirtinti pasiūlytą priemonę laikydamasi subsidiarumo principo.

- **Proporcingumo principas**

Vadovaujantis ES sutarties 5 straipsnio 4 dalyje nustatytu proporcingumo principu, konkrečios priemonės pobūdis ir intensyvumas turi atitikti nustatytą problemą.

Priemonės tikslas – užtikrinti gerai veikiančią bendrą vizų politiką ir patikrinimų kertant išorės sienas politiką, taip pat Sąjungos ir jos valstybių narių saugumą. Siūloma priemonė yra atsakas į neišprovokuotą ir nepateisinamą Rusijos karinę agresiją prieš Ukrainą. Šiuo pasiūlymu visapusiškai paisoma valstybių narių suverenios teisės į valstybės pripažinimą pagal tarptautinę viešąją teisę. Siūlomu kelionės dokumentų nepripažinimu nedaromas poveikis valstybių teisei priimti sprendimą dėl teritorinio vieneto pripažinimo tarptautinės bendruomenės tarptautiniu subjektu. Be to, siūloma priemone nedaromas poveikis galimam šių kelionės dokumentų galiojimui, kai asmens tapatybė turi būti įrodoma nacionaliniuose procesuose ar sąveikose. Todėl atskiros valstybės narės ir toliau turėtų pačios spręsti, kokie dokumentai gali būti pateikiami asmens tapatybei įrodyti.

Kadangi ES nepripažįsta Rusijos Federacijos įvykdytos Krymo pusiasalio ar kitų Rusijos okupuotų Ukrainos regionų neteisėtos aneksijos, šiose teritorijose Rusijos valdžios institucijų išduoti kelionės dokumentai pagal Sąjungos teisę turėtų būti vienareikšmiškai pripažinti negaliojančiais kelionės tikslais. Tas pats pasakytina apie kelionės dokumentus, išduotus Rusijos okupuotose Gruzijos Abchazijos ir Pietų Osetijos teritorijose. Ši nepripažinimo priemonė taip pat būtų taikoma visiems Rusijos valdžios institucijų išduotiems kelionės dokumentams bet kuriame užsienio regione, į kurį Rusija gali neteisėtai įsiveržti arba kurį gali okupuoti ateityje.

- **Priemonės pasirinkimas**

Pasiūlymas susijęs su Rusijos valdžios institucijų okupuotuose užsienio regionuose išduotų kelionės dokumentų nepripažinimu visoje Šengeno erdvėje laikantis bendros vizų politikos ir vykdant išorės sienas kertančių asmenų patikrinimus. Atsižvelgiant į tai, kad taikoma įprasta teisėkūros procedūra, ir į tikslinę siūlomos priemonės taikymo sritį, yra tikslinga priimti Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą.

## 3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

Rusijos kelionės dokumentų, išduotų okupuotuose užsienio regionuose, nepripažinimo klausimas buvo aptartas 2022 m. liepos 13 d. Tarybos vizų darbo grupės posėdyje. Po 2022 m. rugpjūčio 31 d. įvykusio neformalaus užsienio reikalų ministrų susitikimo (*Gymnich*) vyriausiasis įgaliotinis pranešė, kad valstybės narės pasiekė politinį susitarimą dėl Rusijos kelionės dokumentų, išduotų okupuotuose užsienio regionuose, nepripažinimo.

- **Pagrindinės teisės**

Siūloma priemone gerbiamos pagrindinės teisės ir principai, išdėstyti Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, visų pirma judėjimo ir apsigyvenimo laisvė, teisė į prieglobstį, vaiko teisės ir negrąžinimo bei nediskriminavimo principai.

Nors siūloma priemone iš esmės bus apsunkinamas tam tikrų kategorijų trečiųjų šalių piliečių keliavimas į ES, nes jų kelionės dokumentai nebus pripažinti galiojančiais vizos išdavimo ir išorės sienų kirtimo tikslais, ši priemonė neprilygs draudimui tiems asmenims keliauti. Valstybės narės išlaiko teisę išduoti riboto teritorinio galiojimo vizą ir vizos įkliją įklijuoti atskirame lape pagal Reglamento (EB) Nr. 810/2009 25 ir 29 straipsnius ir (arba) nukrypti nuo Reglamento (ES) 2016/399 6 straipsnyje nustatytų atvykimo sąlygų. Visų pirma valstybės narės turėtų naudotis šia teise siekdamos užtikrinti, kad būtų paisoma vaiko teisių ir negrąžinimo principo.

Siūloma priemone nedaromas poveikis teisei į prieglobstį ir Sąjungos prieglobsčio *acquis*.

Galiausiai, nors okupuotuose užsienio regionuose Rusijos išduoti kelionės dokumentai nebūtų pripažįstami atvykimo į Šengeno erdvę tikslais, šių dokumentų kaip asmens dokumentų galiojimui šalies viduje poveikis nedaromas.

## 4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas ES biudžetui poveikio neturi.

## 5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėsena, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Komisija stebės ir vertins siūlomos priemonės įgyvendinimą vietos lygmeniu bendradarbiaujant Šengeno klausimais ir Kelionių dokumentų komitete, įsteigtame pagal Sprendimo 1105/2011/ES 8 straipsnį.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Pasiūlyme numatyta nepripažinti Rusijos kelionės dokumentų, išduotų okupuotuose užsienio regionuose arba juose gyvenantiems asmenims, vizų išdavimo ir išorės sienų kirtimo tikslais. Siekdama teisinio tikrumo, aiškumo ir skaidrumo Komisija turėtų sudaryti tų Rusijos kelionės dokumentų, kurie neturėtų būti pripažįstami kelionės į Šengeno erdvę tikslais, sąrašą. Šis sąrašas bus viešai paskelbtas Komisijos svetainėje ir įtrauktas į kelionės dokumentų pripažinimo lentelę ir trečiųjų šalių išduotų kelionės dokumentų sąrašą, kaip nustatyta Sprendimu 1105/2011/ES.

2022/0274 (COD)

Pasiūlymas

# EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS

## dėl Rusijos kelionės dokumentų, išduotų okupuotuose užsienio regionuose, nepripažinimo

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 77 straipsnio 2 dalies a ir b punktus,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

(1) reaguodama į Rusijos Federacijos 2014 m. įvykdytą Krymo Autonominės Respublikos ir Sevastopolio miesto neteisėtą aneksiją ir į tęsiamus destabilizuojamuosius veiksmus Rytų Ukrainoje, Europos Sąjunga jau nustatė ekonomines sankcijas, taikytinas reaguojant į Rusijos veiksmus, kuriais destabilizuojama padėtis Ukrainoje, susietas su nevisišku Minsko susitarimų įgyvendinimu; sankcijas, taikytinas atsižvelgiant į veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsinamasi, ir sankcijas, taikytinas atsižvelgiant į Rusijos Federacijos įvykdytą Krymo Autonominės Respublikos ir Sevastopolio miesto neteisėtą aneksiją;

(2) Rusijos Federacijai, kaip Minsko susitarimus pasirašiusiai šaliai, tenka aiški ir tiesioginė atsakomybė stengtis rasti taikų šio konflikto sprendimą laikantis šių principų. Nusprendusi vyriausybės nekontroliuojamus Rytų Ukrainos regionus pripažinti nepriklausomais subjektais, Rusijos Federacija akivaizdžiai pažeidė Minsko susitarimus, kuriuose nustatyta, kad šių teritorijų kontrolė turi būti visiškai sugrąžinta Ukrainos vyriausybei;

(3) Rusijos Federacijos sprendimas vyriausybės nekontroliuojamas Ukrainos Donecko ir Luhansko sritis pripažinti nepriklausomais subjektais ir vėliau priimtas sprendimas į tas teritorijas siųsti Rusijos karines pajėgas dar labiau kenkia Ukrainos suverenitetui ir nepriklausomybei ir yra šiurkštus tarptautinės teisės ir tarptautinių susitarimų, įskaitant JT Chartiją, Helsinkio baigiamąjį aktą, Paryžiaus chartiją ir Budapešto memorandumą, pažeidimas;

(4) atsižvelgiant į tokią karinę agresiją, vykdomą sieną su Europos Sąjunga turinčioje šalyje, kaip antai Ukrainoje vykdomą agresiją, dėl kurios buvo nustatytos ribojamosios priemonės, yra pateisinamos priemonės, kuriomis siekiama apsaugoti esminius Europos Sąjungos ir jos valstybių narių saugumo interesus;

(5) Rusija po neteisėtos Krymo pusiasalio aneksijos Krymo gyventojams išdavė Rusijos tarptautinius pasus. 2022 m. gegužės mėn. Rusijos Federacija įvedė supaprastintą Rusijos natūralizacijos procedūrą našlaičiams iš vadinamosios Donecko Liaudies

Respublikos ir vadinamosios Luhansko Liaudies Respublikos, taip pat Ukrainos. Dekretas taip pat taikomas tėvų priežiūros netekusiems vaikams ir teisiškai neveiksniems asmenims, kurie yra šių dviejų okupuotų regionų gyventojai. Sistemingas Rusijos pasų išdavimas šiuose okupuotuose regionuose yra dar vienas tarptautinės teisės ir Ukrainos teritorinio vientisumo, suvereniteto ir nepriklausomybės pažeidimas;

(6) todėl, atsižvelgiant į Rusijos padarytus tarptautinės teisės pažeidimus ir karinę agresiją prieš Ukrainą, taip pat siekiant užtikrinti bendrą vizų politiką ir bendrą požiūrį į išorės sienas kertančių asmenų patikrinimus, visi Rusijos kelionės dokumentai, išduoti okupuotuose užsienio regionuose arba juose gyvenantiems asmenims, neturėtų būti pripažįstami kaip galiojantys kelionės dokumentai vizos išdavimo ir išorės sienų kirtimo tikslais;

(7) valstybės narės yra ir turėtų likti kompetentingos pripažinti kelionės dokumentus vizos išdavimo tikslu ir leisti jų turėtojui kirsti išorės sienas, jei Sąjunga dėl jų nėra priėmusi pozicijos;

(8) reikalavimas nepripažinti Rusijos kelionės dokumentų, išduotų okupuotuose užsienio regionuose arba juose gyvenantiems asmenims, vizos išdavimo ir išorės sienų kirtimo tikslais turėtų apimti visus geografinius regionus, įskaitant Rusijos okupuotas Gruzijos Abchazijos ir Pietų Osetijos teritorijas. Nepripažinimas nedaro poveikio tokių dokumentų galiojimui kitais tikslais, įskaitant kaip asmens tapatybės įrodymui šalies lygmeniu;

(9) siekdama teisinio tikrumo ir skaidrumo Komisija turėtų viešai paskelbti Rusijos kelionės dokumentų, kurie yra išduoti okupuotuose užsienio regionuose arba juose gyvenantiems asmenims ir kurie neturėtų būti pripažįstami, sąrašą. Šis sąrašas turėtų būti įtrauktas į kelionės dokumentų sąrašą, sudarytą pagal Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 1105/2011/ES[8], ir į pridedamą pripažinimo lentelę, kurioje pateikiama informacija apie pripažįstamus ir nepripažįstamus kelionės dokumentus ir kuri yra viešai prieinama internete;

(10) šiuo sprendimu nedaromas poveikis Sąjungos piliečių ir jų atitinkamų šeimos narių teisei laisvai judėti, įskaitant galimybę tokiems šeimos nariams atvykti į valstybių narių teritoriją be galiojančio kelionės dokumento, kaip apibrėžta visų pirma Direktyvoje 2004/38/EB ir Sąjungos bei valstybių narių ir tam tikrų trečiųjų šalių sudarytuose susitarimuose dėl laisvo asmenų judėjimo. Pagal Direktyvą 2004/38/EB joje nurodytomis sąlygomis leidžiama taikyti laisvo judėjimo apribojimus dėl viešosios tvarkos, visuomenės saugumo ir visuomenės sveikatos priežasčių;

(11) šiuo sprendimu paisoma pagrindinių teisių ir laikomasi principų, pripažintų visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje. Šiuo sprendimu neturėtų būti daromas poveikis teisei į prieglobstį;

(12) valstybės narės išlaiko galimybę leisti kelionės dokumentų, kuriems taikomas šis sprendimas, turėtojams, kurie nepasinaudojo savo teise prašyti tarptautinės apsaugos, atskirais atvejais atvykti į valstybių narių teritoriją, kaip nustatyta Reglamento (EB) Nr. 810/2009 25 ir 29 straipsniuose ir Reglamento (ES) 2016/399 6 straipsnio 5 dalyje;

(13) šio sprendimo tikslas – stiprinti bendros vizų politikos ir Šengeno erdvės veikimą. Šių tikslų valstybės narės negali pasiekti vienos. Taigi, būtina Sąjungos lygmeniu nustatyti

[8] 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1105/2011/ES dėl kelionės dokumentų, kurių turėtojui suteikiama teisė kirsti išorės sienas ir į kuriuos gali būti įklijuojama viza, sąrašo ir dėl šio sąrašo sudarymo mechanizmo sukūrimo (OL L 287, 2011 11 4, p. 9).

įpareigojimą nepripažinti tam tikrų kelionės dokumentų vizos išdavimo ir išorės sienų kirtimo tikslais. Todėl laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo sprendimu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;

(14) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas. Kadangi šis sprendimas grindžiamas Šengeno *acquis*, remdamasi to protokolo 4 straipsniu, per šešis mėnesius po to, kai Taryba nusprendžia dėl šio sprendimo, Danija turi nuspręsti, ar jį įtrauks į savo nacionalinę teisę;

(15) šiuo sprendimu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Airija nedalyvauja[9]. Todėl Airija nedalyvauja priimant šį sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;

(16) Islandijos ir Norvegijos atžvilgiu šiuo sprendimu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip tai suprantama Europos Sąjungos Tarybos ir Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės susitarime dėl šių dviejų valstybių asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*[10], kurios patenka į Tarybos sprendimo 1999/437/EB[11] 1 straipsnio A ir B punktuose nurodytą sritį;

(17) Šveicarijos atžvilgiu šiuo sprendimu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip tai suprantama Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarime dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*[12], kurios patenka į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio A ir B punktuose nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2008/146/EB[13] 3 straipsniu;

(18) Lichtenšteino atžvilgiu šiuo sprendimu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip tai suprantama Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokole dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*[14], kurios patenka į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio A ir B punktuose nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2011/350/ES[15] 3 straipsniu;

---

9 Šis sprendimas nepatenka į 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendime 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas numatytų priemonių taikymo sritį (OL L 64, 2002 3 7, p. 20).

10 OL L 176, 1999 7 10, p. 36.

11 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimas 1999/437/EB dėl tam tikrų priemonių taikant Europos Sąjungos Tarybos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės sudarytą susitarimą dėl šių dviejų valstybių asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno acquis (OL L 176, 1999 7 10, p. 31).

12 OL L 53, 2008 2 27, p. 52.

13 2008 m. sausio 28 d. Tarybos sprendimas 2008/146/EB dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 53, 2008 2 27, p. 1).

14 OL L 160, 2011 6 18, p. 21.

15 2011 m. kovo 7 d. Tarybos sprendimas 2011/350/ES dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokolo dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*

(19) šio sprendimo 1 straipsnio a punktas yra aktas, grindžiamas Šengeno *acquis* arba kitaip su juo susijęs, kaip tai suprantama atitinkamai 2003 m. Stojimo akto 3 straipsnio 2 dalyje, 2005 m. Stojimo akto 4 straipsnio 2 dalyje ir 2011 m. Stojimo akto 4 straipsnio 2 dalyje, o 1 straipsnio b punktas yra aktas, grindžiamas Šengeno *acquis* arba kitaip su juo susijęs, kaip tai suprantama atitinkamai 2003 m. Stojimo akto 3 straipsnio 1 dalyje, 2005 m. Stojimo akto 4 straipsnio 1 dalyje ir 2011 m. Stojimo akto 4 straipsnio 1 dalyje;

(20) atsižvelgiant į padėties skubumą ir tebesitęsiantį neteisėtą Rusijos buvimą užsienio regionuose, šis sprendimas turėtų įsigalioti pirmą dieną po jo paskelbimo,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

*1 straipsnis*

Rusijos kelionės dokumentai, išduoti okupuotuose užsienio regionuose arba juose gyvenantiems asmenims, nepripažįstami galiojančiais kelionės dokumentais šiais tikslais:

(a) vizos išdavimo pagal Reglamentą (EB) Nr. 810/2009;

(b) išorės sienų kirtimo pagal Reglamentą (ES) 2016/399.

*2 straipsnis*

Komisija sudaro 1 straipsnyje nurodytų Rusijos kelionės dokumentų sąrašą.

Tas sąrašas skelbiamas viešai kaip kelionės dokumentų sąrašo, sudaryto pagal Sprendimą Nr. 1105/2011/ES, dalis.

*3 straipsnis*

Šis sprendimas įsigalioja pirmą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje

| | |
|---|---|
| *Europos Parlamento vardu* | *Tarybos vardu* |
| *Pirmininkas* | *Pirmininkas* |

sudarymo Europos Sąjungos vardu, kiek tai susiję su patikrinimų prie vidaus sienų panaikinimu ir asmenų judėjimu (OL L 160, 2011 6 18, p. 19).